

SZTE hírek > Hírárchívum > 2019. November

Fenntartható-e a divat?

2019. november 12.

Az Alumni Uni Tudásműhely előadássorozat legutóbbi vendége Zanin Éva társadalomtörténész és divatkutató, illetve Lakatos Márk stylist, újságíró és műsorvezető volt. A 2019. október elsejei rendezvényen a két neves szakember a divat fenntarthatóságáról és a stílusról beszélgetett a JATE Klubban.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

A divat napjaink kommunikációs eszközévé alakult, hiszen olyan jelrendszert helyezhetünk el magunkon – tetoválások, smink vagy ruhák formájában –, melyek az önkifejezés és az első benyomás kialakulásának eszközei is. Napjainkban, amikor az egyediség és egyéniség egyre fontosabbá válik, a ruházati ipar világszinten évi 406 millió dollárt termel. De mennyibe kerül előállítani egy ruhadarabot? És mennyibe kerül ez a környezet, a természet számára? Az Alumni Uni Tudásműhely legutóbbi előadásában Zanin Éva divatkutató és társadalomtörténész, illetve Lakatos Márk stylist, újságíró és műsorvezető fejtette ki véleményét a divat fenntarthatóságáról.

– A divat most, jelenlegi formájában és működésében egyáltalán nem alkalmas a fenntartható működésre – kezdte Zanin Éva, aki az SZTE BTK magyar nyelvi és irodalmi intézetének összehasonlító irodalomtudományi doktori iskolájában tanult.

– A divat legnagyobb problémáját fenntarthatósági szempontból a fast fashion okozza, melyet igazán a '90-es években kezdtek el emlegetni. Egy ma is létező, olyan cég indította el ezt a folyamatot, amely több ruházati üzletet fogott, és fog a mai napig össze. A fast fashion ipar lényege, hogy a ruhadarabok a dizájntól két hét alatt jutnak el a fogyasztóig a hagyományos divatfolyamattal szemben, amely 6 hónapot igényel. A fast fashion típusú üzletek heti kétszer kapnak új árut, ami azt jelenti, hogy egyetlen-egy üzlet évente 450 millió darab ruhát gyárt le – tette hozzá a divatkutató.

– A divatipar a globális szennyvízkibocsátás 20 százalékáért felel. Ez azért probléma mert az emberi fogyasztásra alkalmas víz a Földön csupán 3%, aminek a fele jég formájában található meg. Így mi, emberek csupán ezen a 1,5%-on osztozunk az iparral. A szintetikus textilgyártás jelenti ennek az iparnak a túlnyomó részét, mivel a poliészter felelős leginkább a kibocsátásért – vázolta fel a divatipar árnyoldalait Zanin Éva.

Egy másik nagyon fontos terület a mezőgazdaság, ugyanis a gyapottermelés a fejlődő gazdaságok iparának a 7%-át jelenti. Egy kiló gyapot előállításához 20 ezer liter víz szükséges, egy farmer előállításához pedig 8 ezer liter víz kell. Egy fehér póló előállításához szükséges víz, 2700 liter, egy embernek 900 napra lenne elég. A gyapottermelésnek fenntarthatósági kockázatai is vannak, arról nem is beszélve, hogy sokszor gyermekmunkásokat foglalkoztatnak ebben az iparágban. Emellett a gyapotot olyan területeken termesztik, amely alapvetően is csapadékszegény, így rengeteg vizet használnak el az öntözéshez is.

Mégis mit tesznek a vállalatok, az országok, és mit tehet az egyén? – 2018-ban a divatipar számára létrehoztak egy éghajlatváltozás ellenes chartát (fashion industry charter for climate change), melyet összesen 43 világvezető divatmárka, kiskereskedő és beszállító írt alá. A résztvevők vállalják, hogy együtt tesznek a divatipar környezetszennyező kibocsátásának csökkentéséért és a fenntarthatóságért – magyarázta a divatkutató. – Egyéni szinten a fogyasztói döntéseinkkel hatalmat is gyakorolunk. Fontos szem előtt tartani, hogy az olcsónak ára van! Felelős fogyasztóként dönthetünk úgy, hogy kevesebb fast fashion darabot veszünk, illetve nem vásárolunk olyan üzletekben, amelyek nem tesznek a fenntarthatóságért – fejezte be Zanin Éva.

– Az új, következő generációs, feltörekvő divattervezőknél lehet leginkább tapasztalni az alternatívák, így például a zero waste útjának a keresését – kezdte Lakatos Márk. – Ezek a fiatalok más szemmel tekintenek az alapanyagokra. Az új textíliák helyett bátran nyúlnak a vintage vagy régebbi anyagokért, melyeket egy kis felújítással újra gyönyörűvé varázsolhatnak. A divathetek fenntarthatóságát és szükségességét is sokan megkérdőjelezik. Azonban itt is felfedezhetünk úttörőket. A Helsinki Fashion Week-en például a divatbemutatókat egy kőolajfinomító helyén tartották, ahova elektromos autókkal vitték ki a vendégeket. Ezen a divathéten ráadásul csak olyan tervezők mutathatták be kollekciójukat, akik a zero waste vagy öko-tudatos szemléletet képviselik – folytatta a stylist.

Lakatos Márk a lokális szintre történő visszalépésben látja a megoldás egyik lehetőségét, ugyanis a helyileg tervezett, előállított és gyártott termékek, ruhadarabok sokkal fenntarthatóbbak, mint a nagyiparból származók. Emellett a stylist Zanin Évával is egyetértett abban, hogy a legfontosabb a tudatos vásárlás, hogy kevesebb de minőségibb darabokból hozzunk létre egy jól variálható, átgondolt ruhatárat.

– Manapság már környezettudatos gardróbot is egyszerűen lehet kialakítani. Ehhez nem kell mást tenni, mint figyelni a világot, hiszen sok cég kezdett például műanyagpalackból gyártani cipőt vagy kabátot. A legtöbb üzletben már lehet kapni bio, organikus pamutból készült darabokat is, sőt olyanok is vannak, akik használt ruhákat dolgoznak fel, és újrahasznosítva visszahozzák őket a boltokba. Fontos, hogy előtérbe kerüljön a ruhák körforgása is. Rengeteg kiváló darabot lehet venni például turkálókban, second hand vagy vintage üzletekben. Azonban a legfontosabb, hogy csak akkor vegyünk új ruhát, hogyha tényleg szükség van rá, és nem lehet megjavítani a korábbi darabokat – adott tippeket Lakatos Márk.

Az előadás zárásaként a résztvevők is tehettek fel kérdéseket. Így merült fel például az, hogy miért vásárolnak ennyit az emberek? Mindkét szakember egyetértett abban, hogy a vásárlás egy helyettesítő tevékenység, az identitás kialakításának eszköze, és a valahova tartozás záloga. A média minden felületén, minden reklámban a vásárlásra buzdítják a fogyasztókat. Zanin Éva kiemelte, hogy szerinte „nem az utolsó divat szerint kell öltözködni, hanem az elsőt kell alakítani”.

*SZTEinfo: Kocsis Bernadett
Fotó: Kósa Boglárka, SZTE Alma Mater*

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet